

Tiedoksi merkittävät asiat

134/12/2016

MH § 109

1) Kainuun liiton kannanotto 29.8.2016 Vartiuksen rajanylityspaikan aukioloaikojen supistamissuunnitelmasta:

Kainuun liitto vastustaa Vartiuksen rajanylityspaikan aukioloaikojen supistamissuunnitelmia

Kainuun liitto kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi Rajavartiolaitoksen suunnitelmista rajoittaa mm. Vartiuksen rajanylityspaikan aukioloaikoja. Kainuun liitto on aluekehitysviranomainen ja tarkasteleminen asiaa Kainuun kehittämisen ja tulevaisuuden näkökulmasta. Kannanottomme perustuvat Kainuun maakuntaohjelmaan sekä EU:n osarahoittamien raja-alueohjelmien linjauksiin.

Sujuva rajanylity liikenne ja rajanylityspaikkojen kapasiteetin kehittäminen on yksi Kainuun maakuntaohjelman sekä CBC Karelia raja-alueohjelman tavoitteista. Aluekehityslainsäädännön mukaan viranomaisten tulee ottaa toiminnassaan huomioon maakuntaohjelmat sekä edistää niiden toteuttamista. Vartiuksen ylityspaikan aukioloajan lyhentäminen heikentäisi rajaliikenteen kehitys-mahdollisuuksia. Aluekehityksestä vastaavana viranomaisena Kainuun liitto näkee Vartiuksen rajanylityspaikan aukioloaikojen supistamissuunnitelmien olevan ristiriidassa Kainuun kehittämistavoitteiden kanssa.

Kainuun liitto näkee, että ylityspaikka tulevaisuudessa palvelee parhaalla tavalla raja-alueen yrityksiä ja ihmisiä, matkailuelinkeinoa ja Suomen vientiä sekä tuontia Schengen-sopimuksen mukaisena kansainvälisenä rajanylityspaikkana.

Syynä aukiolotarkastelulle on esitetty Rajavartiolaitoksen määrärahojen niukkuus. Vartiuksen rajanylityspaikan infrastruktuuria ja tiestöä sekä Tullin ja Rajavartioston toimintaa maantie- ja rautatierajanylityksen valvonnassa on kehitetty ja tehostettu yhteensä lähes 10 M€ ENPI- ja Naapuruusohjelmien rahoituksella (2000-2006 ja 2007-2013). Lähiaikoina käynnistyvässä CBC Karelia-ohjelmassa (2014- 2020) on osoitettu 15 miljoonaa euroa Vartiuksen, Niiralan (Pohjois-Karjala) ja Korttesalmen (Kuusamo) rajaliikenteen kehittämiseen. Rahoituksen myöntämisen lähtökohtana on rajanylityspaikan toimiminen tehostaminen. Näiden toimenpiteiden tavoitteena on pidemmällä tähtäimellä saada Vartius ympärivuorokautisen liikenteen piiriin.

Vartiuksen ylityspaikka on merkittävä resurssi ja vetovoimatekijä Kainuun maakunnan aluekehitykseen. Myös teollisuuden kuljetusten sujuvuus, liikenneturvallisuusasiat ja rajan yli tapahtuva työssäkäynti edellyttävät liikenteen aukioloaikojen pidentämistä ei supistamista.

Vartiuksen rajanylityspaikka avattiin kansainväliselle liikenteelle vuonna 1992. Rajanylityspaikan kehittäminen kansainväliseksi oli monivuotinen ponnistus ja edellyttää pitkäjänteisyyttä. Se ei saa kehittyä hetkellisten talous- ja poliittisten suhdanteiden heilahtelujen perässä. Mittaluokaltaan pienetkin heikennykset toiminnan kehitykseen saavat aikaan imagotappiota.

Kainuun elinkeinoelämälle rajan ylittävällä tavara- ja matkailijavirralla on koko ajan kasvava merkitys. **Vartius on Suomen toiseksi vilkkein transitoliikenteen rajanylityspaikka.** Tavaraliikenteen osalta suunnitelmat tähtäävät volyymin kasvattamiseen mm. CBC Karelia ohjelman tukemien investointien avulla. Näkymät myös muun tavaraliikenteen kasvulle esim. puutavaran tuonnin ja myös Venäjälle suuntautuvan viennin osalta ovat positiiviset.

Kaksi kolmasosaa Kainuun ulkomaan matkailijasta saapuu Venäjältä, josta merkittävä osa Vartiuksen kautta. Suomen valtion omilla toimilla ei tätä positiivista kehitystä saa vaikeuttaa. Henkilöliikenteen kehityksen pitkä trendi on ollut kasvava, vaikka tunnetut vaikeudet ovat viime vuoden osalta vähentäneet liikennemääriä. Kauppojemme aukioloaikoja on vapautettu. Rajan aukioloajan lyhentäminen vähentäisi venäläisten mahdollisuuksia hyödyntää tätä.

Rajan molemmin puolin toimiville yrityksille on tärkeää, että rajanylityslogistiikka toimii sujuvasti. Aukioloajan lyhentäminen aiheuttaisi sen, että autot eivät pääsisi riittävän aikaisin rajalle. Varsinkin tuontiliikenteessä tällä on merkitystä, koska pitkä pohjoisen välimatkat edellyttävät mahdollisimman pitkiä rajan aukioloaikoja toimivan logistiikan kannalta.

Pentti Malinen, maakuntajohtaja
Paavo Keränen, aluekehityspäällikkö

2) Euregio Karelian hallituksen kokous 1.11.2016 Joensuussa. Asialistalla mm. Euregio Karelia -yhteistyön suunnat 2020 -asiakirjan toteuttaminen sekä puheenjohtajien ja pääsihteereiden valinta vuodelle 2017 (esitys, että Suomen puolelta olisivat Pentti Malinen ja Paavo Keränen).

3) Uusi päätösesittelymalli
Harri Turkulainen esitteli uutta päätösesittelymallia toimielinten esityslistoissa ja pöytäkirjoissa.

Lisätietoja antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, p. 044 797 0197
tai etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus merkitsee asiat tiedoksi.

Maakuntahallitus

Hyväksyi.
